

Polski Koncern Naftowy ORLEN
Spółka Akcyjna

**SPRAWOZDANIE
RADY NADZORCZEJ PKN ORLEN S.A.
Z DZIAŁALNOŚCI W 2016 ROKU**

WARSZAWA, maj 2017 r.

I. SKŁAD RADY NADZORCZEJ

Na dzień 1 stycznia 2016 roku skład Rady Nadzorczej PKN ORLEN S.A. przedstawiał się następująco:

Angelina Sarota	Przewodnicząca Rady Nadzorczej
Leszek Pawłowicz	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej (<i>Niezależny Członek RN</i>)
Adam Ambrozik	Sekretarz Rady Nadzorczej
Grzegorz Borowiec	Członek Rady Nadzorczej
Artur Gabor	Członek Rady Nadzorczej (<i>Niezależny Członek RN</i>)
Cezary Banasiński	Członek Rady Nadzorczej (<i>Niezależny Członek RN</i>)
Radosław L. Kwaśnicki	Członek Rady Nadzorczej
Cezary Możejński	Członek Rady Nadzorczej
Remigiusz Nowakowski	Członek Rady Nadzorczej

W dniu 28 stycznia 2016 roku Minister Skarbu Państwa działając na podstawie § 8 ust. 2 pkt 1 Statutu Spółki Polski Koncern Naftowy ORLEN Spółka Akcyjna odwołał Pana Remigiusza Nowakowskiego ze składu Rady Nadzorczej.

Na wniosek Akcjonariusza Skarb Państwa, Spółka PKN ORLEN S.A. zwołała w dniu 29 stycznia 2016 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PKN ORLEN S.A. podczas którego doszło do następujących zmian w składzie Rady Nadzorczej.

Ze składu Rady Nadzorczej odwołano Panów Adama Ambrozika, Cezarego Banasińskiego, Grzegorza Borowca, Cezarego Możejńskiego i Leszka Jerzego Pawłowicza oraz powołano do Rady Nadzorczej Pana Mateusza Bochacika, Pana Adriana Dworzyńskiego, Panią Agnieszkę Krzętowską, Pana Remigiusza Nowakowskiego i Pana Arkadiusza Siwko.

W dniu 3 czerwca 2016 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki powołało Radę Nadzorczą PKN ORLEN S.A. na nową trzyletnią kadencję w następującym składzie:

Angelina Sarota	Przewodniczącą Rady Nadzorczej Spółki
Radosław Leszek Kwaśnicki	Członek Rady Nadzorczej (Wiceprzewodniczący RN w okresie 8 lutego – 3 czerwca 2016 r. oraz od dnia 28 czerwca 2016 r.)
Mateusz Henryk Bochacik	Członek Rady Nadzorczej (Sekretarz RN w okresie 8 lutego – 3 czerwca 2016 r. oraz od dnia 28 czerwca 2016 r.)
Adrian Dworzyński	Członek Rady Nadzorczej (<i>Niezależny Członek RN</i>)
Artur Gabor	Członek Rady Nadzorczej (<i>Niezależny Członek RN</i>)
Agnieszka Krzętowska	Członek Rady Nadzorczej
Remigiusz Nowakowski	Członek Rady Nadzorczej
Wiesław Tomasz Protasewicz	Członek Rady Nadzorczej

W dniu 6 czerwca 2016 roku Pani Agnieszka Krzętowska złożyła oświadczenie niezależnego Członka Rady Nadzorczej, potwierdzając spełnienie przesłanek wynikających z § 8 ust. 5 Statutu Spółki.

W dniu 14 września 2016 roku rezygnację z członkostwa w składzie Rady Nadzorczej PKN ORLEN S.A. złożył Pan Remigiusz Nowakowski. Od dnia 15 września 2016 roku skład Rady Nadzorczej liczył 7 Członków.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. powyższy skład Rady Nadzorczej PKN ORLEN S.A. nie uległ zmianie.

II. DZIAŁALNOŚĆ RADY NADZORCZEJ

W 2016 roku Rada Nadzorcza odbyła 13 protokołowanych posiedzeń i podjęła 120 uchwał.

Frekwencja członków Rady Nadzorczej PKN ORLEN S.A. na posiedzeniach Rady Nadzorczej w 2016 roku wyniosła średnio 97%. Rada Nadzorcza PKN ORLEN S.A. podjęła w 2016 roku 3 uchwały w sprawie usprawiedliwienia nieobecności członków Rady Nadzorczej. W 2016 roku nie odnotowano nieusprawiedliwionych nieobecności członków Rady Nadzorczej na posiedzeniach.

W roku obrotowym 2016 Rada Nadzorcza prowadziła działania nadzorcze i kontrolne dotyczące między innymi następujących zagadnień:

- Rada Nadzorcza odwołała Członka Zarządu oraz powołała Wiceprezesa i Członka Zarządu (3 uchwały RN);
- Rada Nadzorcza reprezentowała Spółkę w umowach z Członkami Zarządu w zakresie warunków ich zatrudnienia (5 uchwał RN);
- Rada Nadzorcza zatwierdziła karty celów dla Członków Zarządu na lata 2016 i 2017 (15 uchwał RN);
- Rada Nadzorcza dokonała oceny sprawozdania Zarządu PKN ORLEN S.A. z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 (1 uchwała RN);
- Rada Nadzorcza dokonała oceny wniosku Zarządu Spółki w przedmiocie podziału zysku netto za rok obrotowy 2015 (1 uchwała RN);
- Rada Nadzorcza dokonała oceny sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej ORLEN za rok zakończony 31 grudnia 2015 i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ORLEN za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku (1 uchwała RN);
- Rada Nadzorcza pozytywnie zaopiniowała wnioski przedkładane przez Zarząd do rozpatrzenia Walnemu Zgromadzeniu Spółki i Nadzwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu Spółki (1 uchwała RN);
- Rada Nadzorcza pozytywnie zaopiniowała porządek obrad oraz projekty uchwał Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia PKN ORLEN zwołanego na dzień 28 czerwca 2016 oraz porządek obrad oraz projekty uchwał Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia PKN ORLEN zwołanego na dzień 24 stycznia 2017 roku (2 uchwały RN);
- Rada Nadzorcza zatwierdziła Strategię PKN ORLEN wraz z Planem Średnioterminowym na lata 2017-2021 (1 uchwała RN);
- Rada Nadzorcza pozytywnie zaopiniowała Plan finansowy PKN ORLEN oraz Grupy ORLEN na rok 2017 (1 uchwała RN);
- Rada Nadzorcza dokonała wyboru podmiotu uprawnionego do badania i przeglądu sprawozdań finansowych (1 uchwała RN);
- Rada Nadzorcza delegowała członków Rady Nadzorczej do pełnienia czynności nadzorczych w zakresie wypełniania przez Spółkę obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania ładu korporacyjnego określonych w Regulaminie Giełdy Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie („GPW”) oraz przepisach dotyczących informacji bieżących i okresowych (1 uchwała RN);

- Rada Nadzorcza wyraziła zgodę na dokapitalizowanie spółki ORLEN Upstream Sp. z o.o. w związku z prowadzeniem działalności poszukiwawczo-wydobywczej (1 uchwała RN);
- Rada Nadzorcza wyraziła zgody na zaciągnięcie przez PKN ORLEN S.A. zobowiązań finansowych, które na podstawie jednej lub kilku powiązanych czynności prawnych wykonywanych w okresie roku 2016, przekraczają równowartość jednej piątej kapitału zakładowego (10 uchwały RN);
- Rada Nadzorcza wyraziła zgodę na wykonywanie przez PKN ORLEN S.A. prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu Spółki UNIPETROL a.s. – w przedmiocie zmian statutu tej spółki oraz na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników spółki BOP Sp. z o.o. – w przedmiocie zmian statutu tej spółki (2 uchwały RN);
- Rada Nadzorcza wyraziła zgodę na wykonanie prawa głosu przez PKN ORLEN S.A. na Zgromadzeniu Wspólników ORLEN Upstream sp. z o.o. w sprawie połączenia transgranicznego ORLEN Upstream sp. z o.o. z jej spółką zależną ORLEN Upstream International B.V. (1 uchwała RN);
- Rada Nadzorcza wyraziła zgodę na realizację zadania inwestycyjnego i zaciągnięcie wynikających z niego zobowiązań jeżeli powstaną w związku z tym wydatki lub obciążenie przekraczające równowartość jednej drugiej kapitału zakładowego Spółki (1 uchwała RN);
- Rada Nadzorcza wyraziła zgodę na złożenie przez PKN ORLEN S.A. zabezpieczenia akcyzowego (2 uchwały RN);
- Rada Nadzorcza wyraziła zgody na zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości, których wartość księgowa netto nie przekracza jednej dwudziestej kapitału zakładowego (34 uchwały RN);
- Rada Nadzorcza dokonała oceny realizacji celów za rok 2015 przez Członków Zarządu Spółki i przyznała premie roczne za rok obrotowy 2015 (11 uchwał RN);
- Rada Nadzorcza zatwierdziła Regulamin Systemu Motywacyjnego dla Zarządu PKN ORLEN S.A. oraz zasady wyznaczania i rozliczania indywidualnych zadań premialnych dla Członków Zarządu PKN ORLEN S.A. na 2017 rok (2 uchwały RN).

Pozostałe uchwały podjęte przez Radę Nadzorczą Spółki miały charakter organizacyjny i porządkowy (23 uchwały RN).

Działania Rady Nadzorczej zostały udokumentowane w podjętych uchwałach oraz protokołach z posiedzeń Rady w 2016 roku.

III. KOMITETY RADY NADZORCZEJ

Działania Rady Nadzorczej były wspomagane przez Komitety działające jako kolegalne organy doradcze i opiniotwórcze Rady Nadzorczej, powołane spośród jej członków.

W roku 2016 w ramach Rady Nadzorczej funkcjonowały następujące Komitety stałe:

- Komitet Audytowy
- Komitet ds. Strategii i Rozwoju
- Komitet ds. Ładu Korporacyjnego
- Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń
- Komitet ds. Społecznej Odpowiedzialności Biznesu

Zmiany osobowe w składzie Rady Nadzorczej PKN ORLEN S.A., które miały miejsce w 2016 roku przełożyły się na zmiany osobowe w składach Komitetów Rady Nadzorczej i zostały przedstawione przy opisie prac poszczególnych Komitetów.

Szczegółowy zakres prac Komitetów w roku 2016 został udokumentowany w protokołach z posiedzeń poszczególnych Komitetów (łącznie w 2016 roku odbyły się 33 posiedzenia Komitetów RN).

Komitet Audytowy

Na dzień 1 stycznia 2016 roku skład Komitetu Audytowego przedstawiał się następująco:

Artur Gabor	Przewodniczący Komitetu (<i>Niezależny Członek RN</i>)
Grzegorz Borowiec	Członek Komitetu
Radosław L. Kwaśnicki	Członek Komitetu
Leszek Pawłowicz	Członek Komitetu (<i>Niezależny Członek RN</i>)

W związku ze zmianami osobowymi w Radzie Nadzorczej PKN ORLEN S.A. w 2016 roku, skład Komitetu Audytowego na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawiał się następująco:

Artur Gabor	Przewodniczący Komitetu (<i>Niezależny Członek RN</i>)
Adrian Dworzyński	Członek Komitetu (<i>Niezależny Członek RN</i>)
Agnieszka Krzętowska	Członek Komitetu (<i>Niezależny Członek RN</i>)
Radosław L. Kwaśnicki	Członek Komitetu
Wiesław Protasewicz	Członek Komitetu

W 2016 roku Komitet Audytowy odbył 11 protokołowanych posiedzeń, a także 2 wspólne posiedzenia z Komitetem ds. Strategii i Rozwoju.

W 2016 roku Rada Nadzorcza upoważniła Komitet Audytowy do sformułowania rekomendacji wyboru firmy audytorskiej zgodnie z procedurą wyboru firmy audytorskiej do badań i przeglądów sprawozdań finansowych PKN ORLEN S.A., zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą. Zgodnie z upoważnieniem Komitet Audytowy przeprowadził proces wyboru firmy audytorskiej i przygotował dla Rady Nadzorczej rekomendację w tej sprawie. Pracom Komitetu Audytowego w zakresie wyboru firmy audytorskiej przewodniczył p. Radosław L. Kwaśnicki. Prace w zakresie wyboru firmy audytorskiej zostały udokumentowane w protokołach z posiedzeń (5 protokołów) oraz sprawozdaniu.

Zgodnie z § 13 ust. 5 Regulaminu Rady Nadzorczej Komitet Audytowy podejmował decyzje w drodze uchwał (6 uchwał).

W posiedzeniach Komitetu Audytowego w roku 2016 oprócz członków Komitetu udział brali również inni członkowie Rady Nadzorczej, członkowie Zarządu, dyrektorzy wykonawczy i dyrektorzy biur oraz biegły rewident.

Zgodnie z treścią § 15 Regulaminu Rady Nadzorczej zadaniem Komitetu Audytowego jest doradztwo na rzecz Rady Nadzorczej w kwestiach właściwego wdrażania zasad sprawozdawczości budżetowej i finansowej oraz kontroli wewnętrznej Spółki oraz Grupy Kapitałowej ORLEN (w rozumieniu przepisów Ustawy o rachunkowości) i współpraca z biegłymi rewidentami Spółki.

Komitet Audytowy realizował poszczególne zadania poprzez:

- monitorowanie prac biegłego rewidenta i rozpatrywanie wniosków Zarządu w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie dodatkowych zleceń dla audytora;
- przegląd okresowych sprawozdań finansowych Spółki jak również rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego PKN ORLEN S.A.;
- zaopiniowanie Planu Finansowego na rok 2017;
- analizowanie w cyklach kwartalnych wyników uzyskanych przez Grupę Kapitałową ORLEN w porównaniu do wielkości wyników planowanych;
- zaopiniowanie wniosku Zarządu Spółki w sprawie propozycji podziału zysku PKN ORLEN S.A. za rok 2015;
- zapoznanie się z raportem biegłego rewidenta na temat wykonania procedur dotyczących wyliczenia wskaźników ilościowych wynikających z Regulaminu MBO dla Członków Zarządu Spółki za rok finansowy kończący się 31 grudnia 2015 r.;
- analizowanie okresowych raportów na temat statusu wdrożenia rekomendacji oraz podsumowania obserwacji i wniosków z audytów przeprowadzonych przez wewnętrzne służby audytorskie oraz wydanych przez biegłego rewidenta;
- zapoznanie się z informacją o kontrolach i postępowaniach weryfikacyjnych prowadzonych przez Biuro Kontroli i Bezpieczeństwa;
- omówienie sprawozdania z istotnych postępowania sądowych z udziałem PKN ORLEN S.A. i Grupy Kapitałowej;
- zapoznanie się w cyklach kwartalnych z raportami dotyczącymi cyberbezpieczeństwa w PKN ORLEN S.A.;

Ponadto Komitet Audytowy formułował rekomendacje dla Rady Nadzorczej PKN ORLEN w sprawach będących przedmiotem posiedzeń Rady, a leżących w zakresie działania Komitetu Audytowego.

Komitet ds. Strategii i Rozwoju

Na dzień 1 stycznia 2016 roku skład Komitetu ds. Strategii i Rozwoju przedstawiał się następująco:

Pan Cezary Banasiński	Przewodniczący Komitetu (<i>Niezależny Członek RN</i>)
Artur Gabor	Członek Komitetu (<i>Niezależny Członek RN</i>)
Cezary Możeński	Członek Komitetu
Leszek Pawłowicz	Członek Komitetu (<i>Niezależny Członek RN</i>)
Remigiusz Nowakowski	Członek Komitetu

W związku ze zmianami osobowymi w Radzie Nadzorczej PKN ORLEN S.A. w 2016 roku, skład Komitetu ds. Strategii i Rozwoju na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawiał się następująco:

Wiesław Protasewicz	Przewodniczący Komitetu
Angelina Sarota	Członek Komitetu
Agnieszka Krzętowska	Członek Komitetu
Artur Gabor	Członek Komitetu (<i>Niezależny Członek RN</i>)
Adrian Dworzyński	Członek Komitetu (<i>Niezależny Członek RN</i>)

W 2016 roku Komitet ds. Strategii i Rozwoju odbył 10 protokołowanych posiedzeń, w tym 2 posiedzenia wspólne z Komitetem Audytowym.

W posiedzeniach Komitetu ds. Strategii i Rozwoju w roku 2016, oprócz członków Komitetu udział brali również inni członkowie Rady Nadzorczej, członkowie Zarządu, dyrektorzy wykonawczy i dyrektorzy biur oraz doradcy.

Obszar prac Komitetu ds. Strategii i Rozwoju reguluje treść § 17 Regulaminu Rady Nadzorczej, zgodnie z którym, zadaniem Komitetu jest opiniowanie i przedstawianie rekomendacji Radzie Nadzorczej w kwestiach planowanych inwestycji i dezinvestycji mających istotny wpływ na aktywa Spółki, a także opiniowanie wszelkich dokumentów o charakterze strategicznym, opiniowanie strategii rozwoju Spółki, w tym wieloletnich planów finansowych.

W ramach swojej pracy w roku 2016 Komitet ds. Strategii i Rozwoju:

- omawiał status realizacji strategii PKN ORLEN 2014-2017 oraz status realizacji projektów innowacyjnych;
- analizował realizację strategii w segmencie upstream oraz działania planowane w aktualnym otoczeniu rynkowym;
- zapoznawał się z informacjami na temat reorganizacji grupy kapitałowej ORLEN Upstream;
- dokonał analizy wniosku w sprawie realizacji zadania inwestycyjnego „Budowa instalacji Metatezy wraz z infrastrukturą w PKN ORLEN” i zaciągnięcie wynikających z niego zobowiązań;
- zapoznał się z analizą możliwości rozwoju oraz optymalizacji struktury Grupy Kapitałowej ORLEN;
- dyskutował na temat strategicznych kierunków rozwoju Koncernu na lata 2017-2021 w podziale na poszczególne segmenty działalności;
- zaopiniował Strategię PKN ORLEN i Plan Środoterminowy na lata 2017-2021;
- zapoznał się ze wstępnym scenariuszem rozwoju segmentu upstream na lata 2022-2026;

Komitet ds. Ładu Korporacyjnego

Na dzień 1 stycznia 2016 roku skład Komitetu ds. Ładu Korporacyjnego Rady Nadzorczej PKN ORLEN S.A. przedstawiał się następująco:

Cezary Możeński	Przewodniczący Komitetu
Angelina Sarota	Członek Komitetu
Radosław L. Kwaśnicki	Członek Komitetu

W związku ze zmianami osobowymi w Radzie Nadzorczej PKN ORLEN S.A. w 2016 roku, skład Komitetu ds. Ładu Korporacyjnego na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawiał się następująco:

Adrian Dworzyński	Przewodniczący Komitetu (<i>Niezależny Członek RN</i>)
Mateusz Bochacik	Członek Komitetu
Angelina Sarota	Członek Komitetu
Radosław L. Kwaśnicki	Członek Komitetu

W roku 2016 Komitet ds. Ładu Korporacyjnego odbył 3 protokołowane posiedzenia.

W posiedzeniach Komitetu ds. Ładu Korporacyjnego oprócz członków Komitetu udział brali również inni członkowie Rady Nadzorczej, członkowie Zarządu, dyrektorzy wykonawczy i dyrektorzy biur.

Obszar prac Komitetu ds. Ładu Korporacyjnego reguluje treść § 16 Regulaminu Rady Nadzorczej, zgodnie z którym zadaniem Komitetu jest składanie rekomendacji w zakresie wprowadzania zasad ładu korporacyjnego, ocena implementacji zasad ładu korporacyjnego, opiniowanie dokumentów normatywnych oraz propozycji zmian dotyczących dokumentów korporacyjnych spółki a także opracowywanie takich zmian w przypadku dokumentów własnych Rady Nadzorczej, monitorowanie zarządzania Spółką pod kątem zgodności z wymogami prawnymi i regulacyjnymi, w tym zgodności z Kodeksem Etyki i zasadami ładu korporacyjnego, a także ocena raportów dotyczących przestrzegania zasad ładu korporacyjnego przygotowywanych dla Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

W ramach swojej pracy w roku 2016 Komitet ds. Ładu Korporacyjnego:

- dokonał oceny sposobu wypełniania przez Spółkę obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania zasad ładu korporacyjnego;
- zaopiniował wniosek Zarządu w sprawie wyrażenia zgody na wykonywanie przez PKN ORLEN S.A. prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu spółki UNIPETROL, a.s. w przedmiocie zmiany Statutu spółki UNIPETROL, a.s.
- zaopiniował wniosek Zarządu w sprawie wyrażenia zgody na wykonywanie przez PKN ORLEN S.A. prawa głosu na Zwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników spółki Basell ORLEN Polyolefins sp. z o.o. w przedmiocie zmiany Umowy Spółki.

Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń

Na dzień 1 stycznia 2016 roku skład Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń przedstawiał się następująco:

Angelina Sarota	Przewodnicząca Komitetu
Cezary Banasiński	Członek Komitetu (<i>Niezależny Członek RN</i>)
Grzegorz Borowiec	Członek Komitetu
Adam Ambrozik	Członek Komitetu

W związku ze zmianami osobowymi w Radzie Nadzorczej PKN ORLEN S.A. w 2016 roku, skład Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawiał się następująco:

Angelina Sarota	Przewodnicząca Komitetu
Mateusz Bochacik	Członek Komitetu
Adrian Dworzyński	Członek Komitetu
Agnieszka Krzętowska	Członek Komitetu (<i>Niezależny Członek RN</i>)

W roku 2016 Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń odbył 6 protokołowanych posiedzeń.

W posiedzeniach Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń, oprócz jego członków brali też udział inni członkowie Rady Nadzorczej oraz członkowie Zarządu.

Obszar prac Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń reguluje treść § 18 Regulaminu Rady Nadzorczej, zgodnie z którym zadaniem Komitetu jest wspomaganie osiągania celów strategicznych Spółki poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej opinii i wniosków w sprawie kształtowania struktury zarządzania, w tym

kwestii rozwiązań organizacyjnych, systemu wynagrodzeń oraz doboru kadry o kwalifikacjach odpowiednich dla budowy sukcesu Spółki.

W ramach swojej pracy w roku 2016 Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń:

- przygotował rekomendację w zakresie oceny realizacji indywidualnych zadań premiowych jakościowych członków Zarządu za rok 2015;
- zarekomendował propozycję Kart Celów dla Członków Zarządu PKN ORLEN S.A. na lata 2016 i 2017;
- wypracował rekomendację warunków kontraktów menadżerskich nowo powołanych Wiceprezesa i Członka Zarządu;
- zarekomendował ujednolicenie kontraktów menadżerskich wszystkich Członków Zarządu Spółki;
- dyskutował nt. projektu ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami;
- przygotował propozycje celów zarządczych dla Członków Zarządu do przekazania do Ministerstwa Energii w związku z ustawą z dnia 09.06.2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami;

Komitet ds. Społecznej Odpowiedzialności Biznesu (Komitet ds. CSR)

W 2016 roku skład Komitetu ds. CSR przedstawiał się następująco:

Artur Gabor	Przewodniczący Komitetu (<i>Niezależny Członek RN</i>)
Radosław L. Kwaśnicki	Członek Komitetu
Adam Ambrozik	Członek Komitetu

W związku ze zmianami osobowymi w Radzie Nadzorczej PKN ORLEN S.A. w 2016 roku oraz rezygnacją złożoną przez dotychczasowego Przewodniczącego Komitetu z pełnienia tej funkcji, skład Komitetu ds. Społecznej Odpowiedzialności Biznesu (CSR) na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawiał się następująco:

Agnieszka Krzętowska	Przewodnicząca Komitetu (<i>Niezależny Członek RN</i>)
Artur Gabor	Członek Komitetu (<i>Niezależny Członek RN</i>)
Mateusz Bochacik	Członek Komitetu
Radosław L. Kwaśnicki	Członek Komitetu

Obszar prac Komitetu ds. Społecznej Odpowiedzialności Biznesu regulują treści § 19 i § 20 Regulaminu Rady Nadzorczej. Zadaniem Komitetu jest wspomaganie osiągania celów strategicznych Spółki poprzez uwzględnienie w działalności Spółki oraz w kontaktach z interesariuszami aspektów społecznych, etycznych i ekologicznych. Ponadto do zadań Komitetu należy nadzór nad implementacją przez Spółkę strategii Społecznej Odpowiedzialności Biznesu (CSR), monitorowanie zarządzania Spółką pod kątem zgodności z wymogami Wartości i zasad postępowania PKN ORLEN S.A., okresowa ocena działalności Spółki w obszarze CSR oraz przyjmowanie raportu rocznego podsumowującego działania CSR zrealizowane przez Spółkę.

W roku 2016 Komitet ds. Społecznej Odpowiedzialności Biznesu odbył 3 protokołowane posiedzenia.

W posiedzeniach Komitetu ds. Społecznej Odpowiedzialności Biznesu oprócz członków Komitetu udział brali również inni członkowie Rady Nadzorczej, członkowie Zarządu, dyrektorzy wykonawczy i dyrektorzy biur.

W ramach swojej pracy w roku 2016 Komitet ds. Społecznej Odpowiedzialności Biznesu:

- dokonał oceny racjonalności prowadzonej przez Spółkę działalności sponsoringowej, charytatywnej lub innej o zbliżonym charakterze;
- zapoznał się ze statusem realizacji strategii CSR;

IV LISTA SPRAW PODJĘTYCH PRZEZ RADĘ NADZORCZĄ NA SKUTEK WNIOSKU AKCJONARIUSZA SKARB PAŃSTWA.

- Rada Nadzorcza wykonywała nadzór w zakresie wydatków na reklamę w mediach, sponsoring, działalność kulturalną, działalność społeczną i charytatywną oraz szeroko rozumiane działania w zakresie usług consultingu PR oraz usług marketingowych.
- Rada Nadzorcza wykonywała nadzór w sprawie stopnia dostosowania Podziemnego Magazynu Ropy i Paliw w Górze do wymogów Ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym tj. Dz.U. z 2014 r., poz.1695 ze zm.
- Rada Nadzorcza zleciła audyt wewnętrzny i kontrolę wewnętrzną.
- Rada Nadzorcza przygotowała propozycje katalogu ogólnych celów zarządczych, których realizacja będzie determinowała poziom wynagrodzenia uzupełniającego członków zarządu.
- Rada Nadzorcza wykonywała nadzór nad obowiązującym w PKN ORLEN modelem oraz procedurą i rozwiązaniami dotyczącymi doboru odpowiednich kadr do organów nadzorczych spółek zależnych w grupie kapitałowej ORLEN.

Wypełniając obowiązek sprawozdawczy, Rada Nadzorcza PKN ORLEN S.A. w 2016 roku przekazywała do Ministerstwa Skarbu Państwa, a następnie do Ministerstwa Energii Informacje kwartalne o Spółce, podpisane przez reprezentanta Ministra/Przewodniczącą Rady Nadzorczej. Informacje kwartalne o Spółce zostały przekazane w następujących terminach:

- za IV kwartał 2015 roku – 28 stycznia 2016 roku,
- za I kwartał 2016 roku – 21 kwietnia 2016 roku,
- za II kwartał 2016 roku – 22 lipca 2016 roku,
- za III kwartał 2016 roku – 20 października 2016 roku.

V. OCENA SPRAWOZDANIA ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY ORLEN I PKN ORLEN S.A. ZA 2016 ROK.

Na podstawie § 8 ust 11 pkt 6 i 6a Statutu Spółki, w związku z art. 395 § 2 pkt 1 i § 5 Kodeksu spółek handlowych i art. 49 ustawy o rachunkowości oraz § 83 ust. 7 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim w związku z § 7 ust. 7 pkt 1 Statutu Spółki, Rada Nadzorcza Spółki pozytywnie ocenia sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy ORLEN i PKN ORLEN S.A. za 2016 rok.

V OCENA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2016 ROKU.

Na podstawie art. 382 § 3 Kodeksu spółek handlowych oraz § 8 ust 11 pkt 6 Statutu Spółki w związku z art. 395 § 2 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych oraz art. 45 i 53 ust. 1 ustawy o rachunkowości i § 7 ust. 7 pkt 1 Statutu Spółki, Rada Nadzorcza Spółki pozytywnie ocenia jednostkowe sprawozdanie finansowe Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN Spółka Akcyjna za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku zbadane przez biegłego rewidenta, na które składa się:

- jednostkowy rachunek zysków lub strat (ujęty w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów) za okres od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku zamykający się zyskiem netto w kwocie 5 364 455 552,64 zł (słownie: pięć miliardów trzysta sześćdziesiąt cztery miliony czterysta pięćdziesiąt pięć tysięcy pięćset pięćdziesiąt dwa złote 64/100);
- jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2016 roku wykazujące tak po stronie aktywów jak i pasywów kwotę 43 072 233 870,09 zł (słownie: czterdzieści trzy miliardy siedemdziesiąt dwa miliony dwieście trzydzieści trzy tysiące osiemset siedemdziesiąt złotych 9/100);
- jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, wykazujące zwiększenie kapitału własnego na dzień 31 grudnia 2016 roku o kwotę 4 322 960 304,66 zł (słownie: cztery miliardy trzysta dwadzieścia dwa miliony dziewięćset sześćdziesiąt tysięcy trzysta cztery złote 66/100);
- jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych wykazujące zwiększenie netto stanu środków pieniężnych o kwotę 1 591 145 183,68 zł (słownie: jeden miliard pięćset dziewięćdziesiąt jeden milionów sto czterdzieści pięć tysięcy sto osiemdziesiąt trzy złote 68/100);
- informacja dodatkowa obejmująca wprowadzenie do jednostkowego sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.

Na podstawie § 8 ust 11 pkt 6a Statutu Spółki, w związku z art. 395 § 5 Kodeksu spółek handlowych oraz art. 55 i art. 63c ust. 4 ustawy o rachunkowości w związku z § 7 ust. 7 pkt 1 Statutu Spółki, Rada Nadzorcza Spółki pozytywnie ocenia skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy ORLEN za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku zbadane przez biegłego rewidenta, na które składa się:

- skonsolidowany rachunek zysków lub strat (ujęty w skonsolidowanym sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów) za okres od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku zamykający się zyskiem netto w kwocie 5 739 707 774,74 zł (słownie: pięć miliardów siedemset trzydzieści dziewięć milionów siedemset siedem tysięcy siedemset siedemdziesiąt cztery złote 74/100);
- skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2016 roku wykazujące tak po stronie aktywów jak i pasywów kwotę 55 558 895 758,16 zł (słownie: pięćdziesiąt pięć miliardów pięćset pięćdziesiąt osiem milionów osiemset dziewięćdziesiąt pięć tysięcy siedemset pięćdziesiąt osiem złotych 16/100);
- skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, wykazujące zwiększenie kapitału własnego na dzień 31 grudnia 2016 roku o kwotę 5 040 840 161,83 zł (słownie: pięć miliardów czterdzieści milionów osiemset czterdzieści tysięcy sto sześćdziesiąt jeden złotych 83/100);
- skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych wykazujące zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o kwotę 2 685 170 451,09 zł (słownie: dwa miliardy sześćset osiemdziesiąt pięć milionów sto siedemdziesiąt tysięcy czterysta pięćdziesiąt jeden złotych 09/100);
- informacja dodatkowa obejmująca wprowadzenie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.

VI. OCENA WNIOSKU W SPRAWIE POZIOMU WYPŁATY DYWIDENDY.

Na podstawie: art. 382 § 3 Kodeksu spółek handlowych oraz § 8 ust 11 pkt 6 Statutu Spółki w związku z art. 395 § 2 pkt 2 i art. 348 § 1 i 4 Kodeksu spółek handlowych oraz § 7 ust. 7 pkt 3 Statutu Spółki, Rada Nadzorcza Spółki pozytywnie ocenia wniosek Zarządu Spółki w sprawie podziału zysku netto osiągniętego przez PKN ORLEN S.A. w roku 2016 w wysokości 5 364 455 552,64 zł (słownie: pięć miliardów trzysta sześćdziesiąt cztery miliony czterysta pięćdziesiąt pięć tysięcy pięćset pięćdziesiąt dwa złote 64/100) w następujący sposób:

- 1) kwotę 1 283 127 183,00 zł (słownie: miliard dwieście osiemdziesiąt trzy miliony sto dwadzieścia siedem tysięcy sto osiemdziesiąt trzy złote 00/100) przeznaczyć na wypłatę dywidendy (3 zł na 1 akcję)
- 2) pozostałą kwotę, tj. 4 081 328 369,64 zł (słownie: cztery miliardy osiemdziesiąt jeden milionów trzysta dwadzieścia osiem tysięcy trzysta sześćdziesiąt dziewięć złotych 64/100) przeznaczyć na kapitał zapasowy Spółki.

Rada Nadzorcza wyraża opinię, iż przedstawiony przez Zarząd wniosek dotyczący podziału zysku netto za rok 2016 jest zgodny ze strategią Spółki i celami jej działania.

Rada Nadzorcza Spółki pozytywnie ocenia wniosek Zarządu Spółki w sprawie ustalenia dnia 14 lipca 2017 roku jako dnia dywidendy oraz dnia 4 sierpnia 2017 roku jako terminu wypłaty dywidendy.

VII. OCENA SYTUACJI SPÓŁKI Z UWZGLĘDNIENIEM OCENY SYSTEMÓW KONTROLI WEWNĘTRZNEJ, ZARZĄDZANIA RYZYKIEM, COMPLIANCE ORAZ FUNKCJI AUDYTU WEWNĘTRZNEGO.

PKN ORLEN S.A. w myśl dobrych praktyk spółek notowanych na GPW posiada skuteczne systemy kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem oraz nadzoru zgodności działalności z prawem (compliance), a także funkcję audytu i kontroli wewnętrznej. Równoległe funkcjonowanie wszystkich wyżej wymienionych elementów umożliwia sprawowanie stałego nadzoru nad działalnością Spółki oraz przeprowadzenie bieżącej oceny jej sytuacji.

Koncern posiada także ustrukturyzowany system kontroli wewnętrznej, na który składają się kompleksowe procedury wewnętrzne. Do zarządzania nimi wykorzystywany jest specjalnie do tego przeznaczony system informatyczny zapewniający ich spójność poprzez wieloobszarowe uzgodnienia oraz akceptację na odpowiednim poziomie w organizacji.

PKN ORLEN S.A. widząc potrzebę pełnego, skoordynowanego podejścia do procesu zarządzania ryzykiem mając na celu unikanie niezidentyfikowanych wcześniej zagrożeń oraz świadomego zarządzania istniejącymi wykorzystuje popularny model trzech linii obrony / prewencji (Three Lines of Defense).

Na pierwszej linii obrony znajduje się zarządzanie ryzykiem przez jednostki biznesowe oraz mechanizmy kontrolne w procesach operacyjnych Spółki, na drugiej funkcje compliance, natomiast na trzeciej – audyt i kontrola wewnętrzna wspierające poprawne funkcjonowanie pozostałych linii.

1. Pierwsza linia obrony / prewencji – Zintegrowany System Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym (ERM).

System Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym (ERM – Enterprise Risk Management) jest jednym z narzędzi wspierających procesy zarządcze, mający realny wpływ na skuteczność realizacji celów strategicznych i operacyjnych. Pozwala uzyskać informację o kluczowych ryzykach (zagrożeniach i szansach) występujących w organizacji oraz daje zapewnienie, że stosowane są skuteczne sposoby zarządzania nimi.

PKN ORLEN S.A. wdrożył kompleksowy System Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym, a wypracowane rozwiązania są zgodne z najlepszymi praktykami w tym zakresie, bazującymi na standardach COSO (Committee of Sponsoring Organizations). Umożliwiają one organizacji, w oparciu o świadome zarządzanie zagrożeniami i szansami, ochronę wypracowanej pozycji rynkowej oraz dalsze zwiększanie wartości PKN ORLEN S.A.

System ERM obejmuje swym zasięgiem wszystkie główne procesy biznesowe takie jak: produkcja, logistyka, czy sprzedaż, a także szereg procesów funkcji wsparcia np. procesy kadrowe, raportowanie czy proces planowania strategicznego.

W roku 2016 do objętych już ERM kluczowych Spółek GK jak Anwil S.A. oraz ORLEN Deutschland GmbH dołączyły ORLEN Lietuva oraz Unipetrol.

Proces zarządzania ryzykiem jest procesem ciągłym, który ze względu na zmieniające się nieustannie otoczenie gospodarcze ulega modyfikacjom. W związku z tym w celu usystematyzowania i zoptymalizowania procesu zarządzania ryzykiem została opracowana i wdrożona Polityka i Procedura Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym, która poddana została aktualizacji w roku 2016.

Zgodnie z przyjętą metodologią proces zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej ORLEN obejmuje:

- identyfikację ryzyk,
- jego ocenę poprzez wpływ i prawdopodobieństwo wystąpienia danego zdarzenia z uwzględnieniem zarówno oceny ryzyka brutto (stanu, gdyby nie zostały wprowadzone żadne mechanizmy kontrolne w odniesieniu do danego ryzyka) jak i oceny netto (wynikającej z oceny skuteczności mechanizmów kontrolnych). W ramach oceny ryzyka właściciel ryzyka określa również poziom apetytu na ryzyko, przy którym możliwa będzie realizacja celów strategicznych,
- opracowywanie planów działań naprawczych w przypadku niskiej oceny funkcjonowania mechanizmów kontrolnych,
- monitoring i raportowanie.

W celu zapewnienia aktualnych informacji na temat najważniejszych ryzyk raz w roku przeprowadzana jest przez poszczególne obszary biznesowe ocena ryzyka, która umożliwia zapewnienie aktualnej listy ryzyk o największej istotności dla organizacji. Za jej przeprowadzenie odpowiadają właściciele procesów, ryzyk i kontroli.

W wyniku samooceny określone są odpowiednie plany działań naprawczych dla poszczególnych ryzyk i kontroli, które mają doprowadzić do zrównania się oceny netto ryzyka (przy funkcjonujących mechanizmach kontrolnych) do pożądanego przez organizację apetytu na ryzyko.

W celu zapewnienia odpowiedniej jakości realizowanego przez obszary biznesowe procesu samooceny przeprowadzane są cykliczne weryfikacje poprawności testowania mechanizmów kontrolnych, które dodatkowo pozwalają sprawować nadzór w zakresie compliance dla ryzyk finansowych i operacyjnych.

Każdorazowo z zakończonego procesu samooceny ryzyk oraz testowania mechanizmów kontrolnych sporządzany jest raport, który przedstawiany jest Członkom Zarządu oraz Komitetowi Audytowemu Rady Nadzorczej. W raporcie zawarte są informacje o najbardziej istotnych ryzykach dla PKN ORLEN S.A. oraz planowanym sposobie ich łagodzenia.

W roku 2016 proces samooceny ryzyk i testowania mechanizmów kontrolnych w PKN ORLEN S.A. realizowany był z udziałem kluczowej kadry menadżerskiej, co pozwoliło zaktualizować ocenę 525 ryzyk poprzez przetestowanie 1251 mechanizmów kontrolnych w 83 procesach biznesowych.

Poniżej lista zadań zrealizowanych przez Biuro Audytu, Kontroli i Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym w ramach funkcjonowania ERM (pierwszej linii obrony) zgodnie ze strategią PKN ORLEN S.A. na lata 2014-2016:

- wdrożenie ERM w ORLEN Lietuva i Unipetrol poprzez identyfikację kluczowych ryzyk oraz mechanizmów kontrolnych umożliwiając tym samym realizację pierwszych procesów samooceny w kolejnych latach,
- zaktualizowanie Profilu Ryzyka dla PKN ORLEN za 2015 r. oraz przeprowadzenie kolejnego procesu samooceny ryzyk i testowania mechanizmów kontrolnych za rok 2016 w PKN ORLEN,
- zakończenie procesów samooceny ryzyk i testowania mechanizmów kontrolnych w spółkach Anwil i ORLEN Deutschland.

2. Druga linia obrony / prewencji – funkcja compliance.

Funkcja compliance w PKN ORLEN S.A. realizowana jest w oparciu o cztery płaszczyzny:

- w zakresie działalności Biura GA poprzez:
  - funkcję audytu i kontroli wewnętrznej jako ocenę zgodności przebiegu procesów z regulacjami wewnętrznymi,
  - w ramach ERM rozumiana jako zgodność oceny ryzyk finansowych i operacyjnych w odniesieniu do uzyskanej skuteczności mechanizmów kontrolnych oraz obowiązującej Polityki i Procedury ERM,
- w zakresie kompetencji Auditów oraz pozostałych Biur PKN ORLEN S.A. poprzez:
  - zgodności ze zintegrowanymi systemami zarządzania (ISO),
  - identyfikacja ryzyk regulacyjnych w tym w szczególności związanych z sektorem działalności Spółki.

W PKN ORLEN S.A. została opracowana i zakomunikowana Polityka Zintegrowanego Systemu Zarządzania, której realizacja i aktualność jest okresowo – w ramach przeglądu funkcjonowania ZSZ – oceniana przez kierujących komórkami organizacyjnymi, także przez Dyrektorów Wykonawczych i Dyrektorów Biur.

Funkcjonujący w Spółce Zintegrowany System Zarządzania uwzględnia wyniki auditów, przeglądów, zgłaszanych reklamacji i skarg, dodatkowo podejmowane są działania zapobiegawcze / korekcyjne / korygujące wynikające ze zidentyfikowanych w ramach powyższych procesów obserwacji / spostrzeżeń / niezgodności. Wszystkie wymienione działania mają na celu zapewnienie zgodności z normami odniesienia: ISO 9001 (system zarządzania jakością), ISO 14001 (system zarządzania środowiskowego), PN-N-18001 (system zarządzania BHP) oraz ISO 27001 (system zarządzania bezpieczeństwem informacji), Systemu Certyfikacji Biomasy i Biopaliw ISCC, Systemu Zakładowej Kontroli Produkcji oraz Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Żywności.

Z dokonanych przeglądów przygotowywany jest raz w roku kompleksowy raport podsumowujący stan Zintegrowanego Systemu Zarządzania w organizacji, który prezentowany jest Zarządowi oraz publikowany na wewnętrznym portalu komunikacyjnym – Intranecie.

W ramach zarządzania ryzykami regulacyjnymi prowadzone jest bieżące monitorowanie prac legislacyjnych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym oraz krajowym w zakresie projektów aktów prawnych mających wpływ na działalność Koncernu. Równolegle prowadzone są działania mające na celu

identyfikację barier regulacyjnych rodzących ryzyka dla działalności Koncernu, w oparciu o które inicjowane są działania zmierzające do ich minimalizacji.

Na bieżąco prowadzona jest analiza stanu dostosowania Koncernu do obowiązujących i projektowanych aktów prawnych oraz za inicjowanie działań mających na celu dostosowanie Koncernu do wymagań prawa krajowego i UE, w tym zmian prawnych w zakresie funkcjonowania na rynku wewnętrznym UE.

Dodatkowo prowadzona jest również strategia lobbingowa na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego i regulacji wewnętrznych PKN ORLEN S.A. zmierzająca do uwzględnienia stanowiska PKN ORLEN S.A. na arenie międzynarodowej. Z realizowanych działań sporządzane są w miarę potrzeb raporty, które przedstawiane są Zarządowi.

3. Trzecia linia obrony / prewencji – funkcja audytu wewnętrznego.

Funkcja audytu i kontroli wewnętrznej realizowana jest przez Biuro Audytu, Kontroli i Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym, którego celem jest dokonywanie niezależnej i obiektywnej oceny systemów kontroli wewnętrznej oraz analizy procesów biznesowych.

Działania Biura są realizowane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Praktyki Audytu Wewnętrznego (The Institute of Internal Auditors – the IIA), weryfikacja tej zgodności jest realizowana okresowo przez zewnętrzny podmiot posiadający odpowiednie uprawnienia.

W roku 2016 została ona potwierdzona przez firmę KPMG, gdzie Biuro GA uzyskało pełną zgodność z międzynarodowymi standardami oraz dobrymi praktykami w tym zakresie.

Niezależność Biura Audytu, Kontroli i Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym jest zapewniona poprzez odpowiednią podległość w strukturze organizacyjnej, tj. funkcjonalnie pod Komitet Audytowy Rady Nadzorczej, a administracyjnie pod Prezesa Zarządu.

Biuro realizuje zadania (audyty, kontrole i projekty doradcze) w oparciu o roczne plany audytów i kontroli zatwierdzone przez Zarząd. Dodatkowo plan audytów przyjmowany jest również przez Komitet Audytowy Rady Nadzorczej i Radę Nadzorczą. W ramach realizowanych zadań na bieżąco weryfikowane są kwestie dotyczące compliance poprzez ocenę zgodności przebiegu procesów z regulacjami wewnętrznymi. Biuro Audytu, Kontroli i Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym może realizować także audyty i kontrole doraźne zlecane przez Radę Nadzorczą lub Zarząd Spółki.

W oparciu o podstawową działalność Biuro Audytu, Kontroli i Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym dostarcza rekomendacji wdrożenia rozwiązań i standardów, których celem jest redukcja ryzyka niezrealizowania celów Koncernu, poprawa skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oraz zwiększenie wydajności procesów biznesowych.

Biuro Audytu, Kontroli i Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym prowadzi bieżący monitoring wydanych rekomendacji, z którego dwa razy w roku przygotowuje sprawozdanie wskazując stopień wdrożenia poszczególnych rekomendacji. Dodatkowo monitorowana jest realizacja rekomendacji audytora sprawozdań finansowych Spółki.

Ponadto kwartalnie przygotowywane są sprawozdania z działalności audytu PKN ORLEN S.A. oraz Spółek Grupy Kapitałowej ORLEN, gdzie prezentowany jest szczegółowy opis kluczowych obserwacji.

Adresatami wszystkich omówionych powyżej raportów jest Zarząd i Komitet Audytowy Rady Nadzorczej, co umożliwia im bieżącą ocenę sposobu funkcjonowania całej organizacji.

W strukturach PKN ORLEN S.A. funkcjonuje również komórka Kontroli. Do głównych jej zadań, w ramach działań planowych i doraźnych, należy identyfikacja zagrożeń związanych z ryzykami nadużyć. Sporządzane

raporty z przeprowadzonych kontroli prezentowane się Zarządowi oraz Komitetowi Audytowemu Rady Nadzorczej.

Poniżej kluczowe zadania zrealizowane w zakresie realizacji strategii PKN ORLEN S.A. na lata 2014-2016 przez Biuro Audytu, Kontroli i Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym w ramach funkcjonowania trzeciej linii obrony:

- szybkie i elastyczne reagowanie / odpowiadanie na potrzeby pojawiające się w organizacji poprzez przeprowadzanie kontroli i audytów doraźnych, w szczególności w strategicznych obszarach Koncernu, w tym identyfikowanie zagrożeń i ujawnienie nieprawidłowości oraz dostarczanie informacji istotnych dla wsparcia procesów decyzyjnych obszarów merytorycznych,
- rozpoczęcie realizacji projektów doradczych, w ramach których wypracowywano z obszarami biznesowymi najlepsze rozwiązania procesowe i ekonomiczne, podnoszące efektywność funkcjonowania PKN ORLEN i spółek GK, generujące wymierne efekty finansowe (w postaci redukcji kosztów funkcjonowania i możliwości generowania dodatkowych dochodów), jak również wskazujące na możliwości uszczelniania procesów,
- bezpośrednia realizacja audytów w ORLEN Lietuva,
- połączenie i optymalizacja rozproszonych funkcji audytowych w Spółkach z GK Unipetrol.

4. Statystyka prowadzonych działań.

- a) W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016r. **komórki audytu wewnętrznego PKN ORLEN S.A.** oraz Spółek Grupy Kapitałowej ORLEN zakończyły realizację łącznie 45 zadań audytowych: Realizowane działania audytowe przeprowadzane były we wszystkich głównych obszarach działalności Koncernu, a także z uwzględnieniem wyceny istotności ryzyk w oparciu o dane ze Zintegrowanego Systemu Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym. W ramach ww. zrealizowanych zadań audytowych zidentyfikowano łącznie 160 obserwacji, z czego 26 w obszarze ryzyka „wysokie”.
- Wszystkie wydane obserwacje zostały zaakceptowane przez Kierownictwo Koncernu. Obserwacje w obszarze ryzyka „wysokie” zostały zaprezentowane Zarządowi oraz Komitetowi Audytowemu Rady Nadzorczej PKN ORLEN S.A.
- b) W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. komórka kontroli wewnętrznej PKN ORLEN S.A. przeprowadziła 27 kontroli. Dodatkowo funkcjonujące w Grupie Kapitałowej podobne obszary przeprowadziły w sumie 36 kontroli.

Wyniki działań kontrolnych zostały zaprezentowane Zarządowi oraz Komitetowi Audytowemu Rady Nadzorczej PKN ORLEN S.A.

VIII OCENA SPOSOBU WYPEŁNIANIA PRZEZ SPÓŁKĘ OBOWIĄZKÓW INFORMACYJNYCH DOTYCZĄCYCH STOSOWANIA ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO.

W 2016 roku PKN ORLEN stosował zasady zbioru „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych 2016” („DPSN”), obowiązującego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie („Giełda”, „GPW”).

Spółka prawidłowo wypełnia obowiązki informacyjne dotyczące stosowania zasad ładu korporacyjnego, wynikające z Regulaminu Giełdy oraz przepisów dotyczących informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych.

W przypadku, gdy Spółka nie stosuje trwale bądź naruszyła incydentalnie wypełnianie zasady zawartej w zbiorze DPSN, przekazuje na ten temat, zgodnie z § 29 ust. 3 Regulaminu Giełdy, raport bieżący poprzez administrowany przez Giełdę system EBI. W 2016 roku PKN ORLEN stosował wszystkie zasady zawarte w zbiorze „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych 2016”.

Zgodnie z § 91 ust. 5. Pkt 4) Rozporządzenia z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (tj. Dz. U. z 2014r. poz. 133), PKN ORLEN zamieszcza w publikowanym skonsolidowanym i jednostkowym raporcie rocznym oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego.

Na stronie internetowej Spółki, w sekcji Relacji inwestorskich, w zakładce Giełda / Dobre praktyki GPW (<http://www.orlen.pl/PL/RelacjeInwestorskie/Gielda/Strony/DobrePraktykiGPW.aspx>) umieszczona jest zakładka poświęcona łaadowi korporacyjnemu. Z tego miejsca można pobrać roczne raporty Spółki z wypełniania dobrych praktyk, a także kodeks DPSN. Znajduje się tam także krótka informacja o stosowanych przez Spółkę dobrych praktykach oraz wszystkie inne informacje wymagane przez kodeks Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW.

Rada Nadzorcza PKN ORLEN S.A. zgodnie z uchwałą nr 1716/16 z 28 czerwca 2016 roku delegowała Pana Radosława L. Kwaśnickiego, Pana Mateusza Bochacika oraz Pana Adriana Dworzyńskiego do samodzielnego pełnienia czynności nadzorczych w zakresie wypełniania przez Spółkę obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania ładu korporacyjnego określonych w regulaminie Giełdy oraz przepisach dotyczących informacji bieżących i okresowych. Do 28 czerwca 2016 roku delegowanymi do tej czynności byli: Pani Angelina Sarota oraz Pan Radosław L. Kwaśnicki.

W trakcie 2016 roku delegowani przedstawiciele Rady Nadzorczej odbyli z przedstawicielami Zarządu oraz pracownikami Spółki kilka spotkań. Omawiano na nich kwestie dostosowania wewnętrznych aktów organizacyjnych Spółki do zmian w kodeksie DPSN oraz w przepisach o obowiązkach informacyjnych Spółki na rynku kapitałowym obowiązujących od 3 lipca 2016 roku. Dyskutowano także na temat nowych zasad raportowania przez PKN ORLEN S.A. na rynek kapitałowy w porównaniu do reguł, które obowiązywały przed wejściem w życie zmian w przepisach prawa. Na spotkaniach tych poruszano także wątpliwości interpretacyjne, jakie pojawiają się w nowo obowiązujących regulacjach Unii Europejskiej.

IX OCENA RACJONALNOŚCI PROWADZONEJ PRZEZ SPÓŁKĘ DZIAŁALNOŚCI SPONSORINGOWEJ, CHARYTATYWNEJ LUB INNEJ O ZBLIŻONYM CHARAKTERZE.

Działania sponsoringowe i dobroczynne realizowane przez PKN ORLEN w 2016 r. stanowiły element realizacji Strategii PKN ORLEN, zatwierdzonej przez Zarząd i Radę Nadzorczą w listopadzie 2014 r. oraz element strategii cząstkowej Obszaru Marketingu, raportowanej do Komitetu Strategii Koncernu przez DW ds. Marketingu. Ponadto działania związane z wdrożeniem Strategii CSR dla PKN ORLEN były raportowane na Komitecie RN ds. CSR w grudniu 2015 r. oraz we wrześniu 2016 r. Działania realizowane były zgodnie z wewnętrznymi regulacjami Spółki i praktykami rynkowymi. Podejmowane aktywności oraz wykorzystywane narzędzia z zakresu sponsoringu i dobroczynności były dostosowywane w ciągu roku do zmieniającego się otoczenia konkurencyjnego.

Przyjęta i wdrażana strategia sponsoringowa i dobroczynna kreowała pozytywne postrzeganie i silny wizerunek marek PKN ORLEN. Przełożyła się również na osiągnięcie kwantyfikowalnych efektów.

W 2016 r. wartość mediowa wygenerowana przez działania marketingowe Koncernu wyniosła przeszło 267 mln zł¹, plasując PKN ORLEN na 4 miejscu w Polsce pod względem ekspozycji telewizyjnej. Istotną rolę pełniły działania z zakresu sponsoringu, który ma także znaczny udział w kreowaniu emocjonalnego związku

¹ Badanie efektywności sponsoringu sportowego i product placement, Pentagon Research, pomiary miesięczne w latach 2012-2016

na linii klient-marka. Potwierdzają to badania. Świadomość działań sponsorskich Koncernu ma 97% kierowców, a wśród osób zainteresowanych sportem motorowym odsetek ten wynosi aż 100%².

Projekty i inicjatywy podejmowane w 2016 r. przyczyniały się do umacniania pozycji i powiększania udziału PKN ORLEN na rynku paliwowym. Pomimo działań sieci konkurencyjnych sprzedaż wolumenowa paliw wzrosła o 5,5%³. W 2016 r. PKN ORLEN sprzedał o 12,0% więcej litrów paliwa VERVA niż w 2015⁴. Sprzedaż produktów Stop Cafe wzrosła o 18,4%⁵.

ORLEN od wielu lat pozostaje najcenniejszą polską marką. W 2016 r. wartość brandu wg rankingu Rzeczypospolitej wyniosła 3,9 mld zł⁶. Istotną rolę odgrywa w tym działalność sponsoringowa Koncernu, która bezpośrednio wpływa na wartość wizerunkową. Warto podkreślić, że także wartość Indeksu Reputacji Marki ORLEN systematycznie rośnie i posiada najwyższą wśród firm z branży paliwowej – 66 pkt. (w 2014 r. 59 pkt.)⁷.

Działalność sponsoringowa i dobroczynna oddziałuje bezpośrednio na pożądane atrybuty marki. I tak dopasowanie do marki ORLEN atrybutu „z korzyścią dla Polski i Polaków” wzrosło w ostatnim roku do poziomu 74%. Jednocześnie działania sponsoringowe wspierają wizerunek marek produktowych. Skutkują one umocnieniem skojarzeń marki VERVA z takimi atrybutami jak „moc i dynamika” (78%) czy „innowacyjność” (67%)⁸.

Znaczącej intensyfikacji ulegają działania na rzecz społeczności lokalnej w Płocku. Realizowane są one z uwzględnieniem priorytetów wskazywanych przez mieszkańców⁹: służba zdrowia i bezpieczeństwo obywateli, inicjatywy pro-ekologiczne i promocja zdrowego trybu życia, wydarzenia sportowe oraz kulturalne, a także szeroko rozumiane projekty skierowane do dzieci. Liczba tych projektów wzrosła w 2016 r. w porównaniu z 2015 r. z 38 do 52. W 2017 r. zaangażowanie w działania na rzecz Płocka ulegnie dalszemu zwiększeniu w celu umacniania dobrych relacji ze społecznością lokalną i budowania wizerunku PKN ORLEN jako „dobrego i aktywnego sąsiada”, także w kontekście oczekiwań mieszkańców wywołanych m.in. zaniepokojeniem o stan jakości powietrza w mieście.

Na przestrzeni minionych dwóch lat obserwujemy istotny wzrost postrzegania marki ORLEN jako firmy wspierającej inicjatywy lokalne i lokalne społeczności. Odsetek kierowców wskazujących ORLEN jako firmę podejmującą się takich działań wynosi obecnie 23% (16% w roku 2015, 13% w roku 2014)¹⁰. Niemal połowa Polaków uważa, że PKN ORLEN angażuje się w działania społeczne w wystarczającym stopniu. Odpowiedzi „zdecydowanie wystarczająco” i „raczej wystarczająco” udzieliło 48% ankietowanych¹¹. Dla mieszkańców Płocka taki stosunek odpowiedzi stanowił 65% – zdecydowana większość zauważa wsparcie PKN ORLEN dla społeczności lokalnej, takich jak zakup sprzętu medycznego, czy finansowanie terenów rekreacyjnych. Działania Koncernu w zakresie dobroczynności zostały nagrodzone w wielu konkursach i plebiscytach.

² Sponsoring Monitor, GfK Polonia, badanie realizowane w Październiku-Listopadzie w latach 2012-2016, próba=800

³ Kontroling Sprzedaży Detalicznej

⁴ Kontroling Sprzedaży Detalicznej, System Raportowy QlikView

⁵ QlikView – Raport dzienny

⁶ Ranking Najcenniejszych Polskich Marek, Rzeczypospolita

⁷ Indeks Reputacji Marki, GfK Polonia, Październik 2012, Grudzień 2015, próba=800 (w tym 150 mieszkańców Płocka)

⁸ Barometr Marki ORLEN, GfK Polonia, 2012-2016, badanie cykliczne realizowane co 2 miesiące w każdym roku na próbie=500

⁹ Wizerunek PKN ORLEN w Płocku TNS Polska Listopad – Grudzień 2016

¹⁰ Badanie Corporate Image, TNS Polska, Grudzień 2016, próba=2000

¹¹ Indeks Reputacji Marki, GfK Polonia, Październik 2012, Grudzień 2015, próba=800 (w tym 150 mieszkańców Płocka)

X ANALIZA I OCENA FUNKCJONOWANIA PODMIOTÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ, PRZY OCENIE SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ.

Grupa ORLEN zmierza w kierunku umacniania pozycji spółek z obszaru działalności podstawowej oraz rozbudowy energetyki i segmentu wydobywcze. Jednocześnie koncentruje się na usprawnianiu zarządzania, restrukturyzacji i konsolidacji posiadanych aktywów. Celem podejmowanych działań jest wzrost wartości rynkowej Grupy ORLEN, umocnienie pozycji na rynkach macierzystych oraz ekspansja produktowa i geograficzna. Główne inwestycje rozwojowe mają na celu dalsze rozszerzenie koszyka produktów i stopnia konwersji, budowę nowych mocy energetycznych oraz kontynuację projektów związanych z poszukiwaniem i wydobyciem węglowodorów.

W skład Grupy Kapitałowej ORLEN na koniec 2016 roku wchodziło 70 podmiotów, z udziałem bezpośrednim lub pośrednim PKN ORLEN S.A. powyżej 20%, w tym: 59 spółek zależnych, 8 spółek współkontrolowanych, 3 spółki stowarzyszone.

Dla zapewnienia sprawnego zarządzania Grupą wdrożone zostały zasady zarządzania holdingowego, tj. rozwiązania zmierzające do realizacji wspólnych celów spółek tworzących Grupę ORLEN, które są definiowane przez Jednostkę Dominującą. Podstawę wdrożenia takiego rozwiązania stanowi Konstytucja Grupy Kapitałowej ORLEN oparta na trzech kluczowych regulacjach: Umowie o Współpracy, Regulaminie Grupy, postanowieniach Statutów/Umów spółek Grupy ORLEN. Dzięki Konstytucji powstała ogólna podstawa prawna dla funkcjonowania zarządzania segmentowego w GK ORLEN. Konstytucja zapewniła ujednolicenie zasad przekazywania informacji, skuteczny monitoring kluczowych decyzji biznesowych, a także ujednolicenie standardów organizacyjnych. Określone zostały w niej również podstawy prawne tworzenia spójnej strategii w ramach Grupy ORLEN. Interes Grupy Kapitałowej i interes Spółki zostały zharmonizowane poprzez dookreślenie w umowach i statutach Spółek celu funkcjonowania Spółki jako prowadzenie działalności gospodarczej ukierunkowanej na realizację misji i strategii Grupy Kapitałowej. Skuteczny nadzór korporacyjny PKN ORLEN nad spółkami Grupy opiera się na nadzorze nad działalnością operacyjną spółek, nadzorze finansowym i formalno-prawnym.

WYNIKI GRUPY ORLEN

Przychody ze sprzedaży Grupy ORLEN w roku 2016 wyniosły **79 553 mln zł** i zmniejszyły się (9,9)% (r/r) co odzwierciedla spadek cen ropy naftowej i w efekcie notowań głównych produktów oferowanych przez Grupę ORLEN.

Zysk z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację przed uwzględnieniem wpływu zmian cen ropy naftowej na wycenę zapasów (tzw. EBITDA LIFO) oraz odpisów netto aktualizujących wartość aktywów trwałych¹² w 2016 roku osiągnął rekordowy poziom **9 412 mln zł** i był wyższy o **674 mln zł** (r/r) i obejmował:

- **(631) mln zł** (r/r) – ujemny wpływ czynników makroekonomicznych obejmował głównie efekt niższych marż na paliwach przy dodatnim wpływie dyferencjału Brent/Ural, marż na produktach petrochemicznych oraz osłabienia kursu zł względem USD i EUR.

¹² Rozwiązanie odpisów netto z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych w 2016 roku wyniosło 145 mln zł i wynikało głównie z rozwiązania odpisu aktualizującego wartość aktywów rafineryjnych Grupy Unipetrol z IV kwartału 2016 roku w kwocie 315 mln zł oraz zawiązania odpisów aktualizujących wartość aktywów poszukiwawczych Grupy ORLEN Upstream w Polsce w wysokości (73) mln zł i aktywów ORLEN Oil w wysokości (55) mln zł.

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów trwałych netto w 2015 roku wyniosły (993) mln zł i dotyczyły głównie ujętych w II kwartale 2015 roku odpisów aktywów poszukiwawczych Grupy ORLEN Upstream w Polsce w kwocie (429) mln zł, ujętych w III kwartale 2015 roku odpisów aktywów petrochemicznych Grupy Unipetrol w związku z awarią instalacji do produkcji etylenu z sierpnia 2015 roku w kwocie (93) mln zł oraz odpisów aktywów wydobywczych w Kanadzie w wysokości (423) mln zł ujętych w IV kwartale 2015.

- **(880) mln zł (r/r)** – ujemny efekt wolumenowy, pomimo wyższej łącznej sprzedaży wolumenowej, wynikający głównie z niższej sprzedaży wysokomarżowych produktów petrochemicznych w Grupie Unipetrol na skutek niedostępności (do czasu uruchomienia w listopadzie 2016 roku) instalacji do produkcji etylenu po awarii z sierpnia 2015 roku.
- **2 185 mln zł (r/r)** – dodatni wpływ pozostałych czynników, w tym głównie:
  - 1 157 mln zł (r/r) – brak ujemnych efektów z 2015 roku związanych z rozliczeniem odkupu V i VI transzy zapasów obowiązkowych,
  - 1 252 mln zł (r/r) – dodatnią zmianę salda na pozostałej działalności operacyjnej, po wyeliminowaniu odpisów aktualizujących wartość aktywów, związaną głównie z rozpoznaniem przychodów od ubezpieczycieli z tytułu awarii instalacji do produkcji etylenu z sierpnia 2015 roku w Grupie Unipetrol w kwocie 1 280 mln zł,

Po uwzględnieniu zmian netto odpisów aktywów trwałych zysk EBITDA LIFO Grupy ORLEN za 2016 roku wyniósł 9 557 mln zł.

Dodatni wpływ zmian cen ropy naftowej na wycenę zapasów wyniósł w omawianym okresie 85 mln zł. W rezultacie zysk EBITDA Grupy ORLEN w 2016 roku wyniósł **9 642 mln zł**.

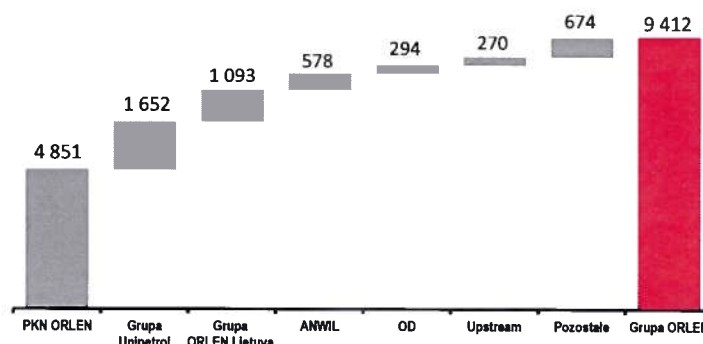
Po uwzględnieniu kosztów amortyzacji w wysokości (2 110) mln zł zysk operacyjny Grupy ORLEN w 2016 roku wyniósł 7 532 mln zł.

Koszty finansowe netto w 2016 roku wyniosły (645) mln zł i obejmowały głównie ujemne różnice kursowe netto w kwocie (542) mln zł, koszty odsetkowe netto w wysokości (157) mln zł oraz dodatni wpływ netto rozliczenia i wyceny instrumentów finansowych w kwocie 58 mln zł.

Po uwzględnieniu obciążeń podatkowych w kwocie (1 147) mln zł zysk netto Grupy ORLEN za 2016 rok osiągnął wartość **5 740 mln zł** i był wyższy o 2 507 mln zł w porównaniu z osiągniętym w roku 2015.

WYNIKI KLUCZOWYCH PODMIOTÓW GRUPY ORLEN W ROKU 2016

EBITDA LIFO kluczowych podmiotów Grupy ORLEN przed odpisami aktualizującymi wartość aktywów trwałych.

1. PKN ORLEN S.A. – zysk EBITDA LIFO wyniósł 4 851 mln zł i był wyższy o 468 mln zł (r/r):

- **(141) mln zł (r/r)** – ujemny wpływ czynników makroekonomicznych obejmował głównie efekt niższych marż na paliwach przy dodatnim wpływie dyferencjału Brent/Ural, marż na produktach petrochemicznych oraz osłabienia kursu zł względem walut obcych.
- **5 mln zł (r/r)** – dodatni efekt wolumenowy osiągnięty głównie dzięki wyższej sprzedaży segmentu detalicznego przy niższych wolumenach petrochemicznych w rezultacie cyklicznego postępu remontowego instalacji Olefin.

- **604 mln zł (r/r)** – dodatni wpływ pozostałych czynników obejmował głównie:
  - 1 157 mln zł (r/r) – brak ujemnych efektów z 2015 roku związanych z rozliczeniem odkupu V i VI transzy zapasów obowiązkowych,
  - (553) mln zł (r/r) – głównie wpływ niższych marż handlowych w obszarze produktów rafineryjnych oraz ujemny wpływ zmiany salda na pozostałej działalności operacyjnej w wysokości (92) mln zł (r/r) w rezultacie aktualizacji rezerw środowiskowych i na ryzyka gospodarcze.

2. Grupa Unipetrol – zysk EBITDA LIFO wyniósł 1 652 mln zł i był niższy o (112) mln zł (r/r):

- **(359) mln zł (r/r)** – ujemny wpływ czynników makroekonomicznych głównie w obszarze rafineryjnym przy dodatnim wpływie dyferencjału Brent/Ural,
- **(1 199) mln zł (r/r)** – ujemny wpływ niższych wolumenów sprzedaży na skutek awaryjnego zatrzymania instalacji Fluidalnego Krakingu Katalitycznego rafinerii w Kralupach oraz wyłączenia z pracy do listopada 2016 roku instalacji do produkcji etylenu w Litvinowie po awarii z sierpnia 2015 roku,
- **1 446 mln zł (r/r)** – dodatni wpływ pozostałych elementów, w tym głównie salda na pozostałej działalności operacyjnej w rezultacie rozpoznania przychodów od ubezpieczycieli z tytułu awarii instalacji do produkcji etylenu w kwocie 1 280 mln zł oraz zmian netto odpisów z tytułu przeszacowania zapasów do cen możliwych do uzyskania (tzw. net realisable value).

3. Grupa ORLEN Lietuva – zysk EBITDA LIFO wyniósł 1 093 mln zł i był wyższy o 20 mln zł (r/r):

- **(393) mln zł (r/r)** – negatywny wpływ czynników makroekonomicznych związanych z niższymi marżami na paliwach częściowo skompensowany dodatnim wpływem dyferencjału Brent/Ural oraz wpływem zmian kursów walutowych,
- **282 mln zł (r/r)** – dodatni wpływ wyższych wolumenów sprzedaży drogą morską i na lądzie,
- **131 mln zł (r/r)** – pozostałe czynniki obejmujące głównie dodatni wpływ (r/r) zmian netto odpisów z tytułu przeszacowania zapasów do cen możliwych do uzyskania (tzw. net realisable value) oraz negatywny wpływ marż handlowych w rezultacie nasilającej się konkurencji, głównie ze strony importerów z Finlandii, Białorusi i Rosji.

4. Anwil – zysk EBITDA LIFO wyniósł 578 mln zł i był wyższy o 7 mln zł (r/r):

- **283 mln zł (r/r)** – pozytywny wpływ czynników makroekonomicznych w obszarze nawozowym i tworzyw sztucznych oraz osłabienia kursu zł względem walut obcych,
- **(190) mln zł (r/r)** – ujemny efekt wolumenowy z tytułu niższej sprzedaży nawozów sztucznych oraz PCW w rezultacie postoju instalacji produkcyjnych skorelowanych z postojem instalacji Olefin w PKN ORLEN,
- **(86) mln zł (r/r)** – ujemny wpływ pozostałych czynników, w tym głównie wpływ niższych marż handlowych na nawozach sztucznych przy dodatnim wpływie salda na pozostałej działalności operacyjnej.

5. ORLEN Deutschland – zysk EBITDA LIFO wyniósł 294 mln zł i był wyższy o 58 mln zł (r/r):

- **51 mln zł (r/r)** – dodatni wpływ marż paliwowych,
- **5 mln zł (r/r)** – wyższe marże ze sprzedaży towarów i usług pozapaliwowych,

- **12 mln zł (r/r)** – wzrost wolumenów sprzedaży detalicznej,
- **(10) mln zł (r/r)** – wyższe koszty funkcjonowania stacji paliw, w tym związane z efektami opisanym powyżej.

6. Grupa ORLEN Upstream – zysk EBITDA LIFO wyniósł 270 mln zł i był wyższy o 191 mln zł (r/r):

- **(37) mln zł (r/r)** – ujemny wpływ czynników makroekonomicznych z tytułu spadku cen ropy i gazu na rynkach światowych,
- **205 mln zł (r/r)** – dodatni wpływ wyższej produkcji węglowodorów na rynku kanadyjskim i polskim, w tym w efekcie akwizycji spółek Kicking Horse Energy Ltd. oraz FX Energy z końca 2015 roku,
- **23 mln zł (r/r)** – dodatni wpływ pozostałych czynników obejmował głównie wynik na pozostałej działalności operacyjnej w kwocie 47 mln zł, w tym głównie z tytułu aktualizacji alokacji ceny nabycia spółki FX Energy.

- 7. Pozostałe: 674 mln zł** – wyniki pozostałych spółek Grupy ORLEN oraz korekty konsolidacyjne, w tym głównie: 298 mln zł – udział jednostek konsolidowanych metodą praw własności – Basell ORLEN Polyolefins, 126 mln zł – ORLEN Południe, 86 mln zł – ORLEN Paliwa, 57 mln zł – ORLEN Asfalt, 43 mln zł – IKS Solino, 28 mln zł – ORLEN Serwis.

SYNTETYCZNE DANE FINANSOWE KLUCZOWYCH PODMIOTÓW GRUPY ORLEN W LATACH 2014-2016.

PKN ORLEN

Przedmiotem działalności PKN ORLEN jest przerób ropy naftowej, wytwarzanie produktów rafineryjnych i petrochemicznych oraz sprzedaż hurtowa i detaliczna produktów naftowych. Spółka powstała poprzez połączenie Centrali Produktów Naftowych, głównego dystrybutora paliw silnikowych, z wytwórcą paliw – Polskim Koncernem Naftowym, które miało miejsce we wrześniu 1999 roku. W dniu 12 kwietnia 2000 roku Spółka zmieniła nazwę na Polski Koncern Naftowy ORLEN Spółka Akcyjna.

Podstawowe dane finansowo-operacyjne PKN ORLEN (zgodne z ujętymi na potrzeby konsolidacji Grupy ORLEN).

Wyszczególnienie	J.M.	2016	2015	2014	zmiana	zmiana %
1	2	3	4	5	6=(3-4)	7=(3-4)/4
Wolumen sprzedaży	tys. ton	30 967	30 766	27 659	201	0,7%
Przychody ze sprzedaży	mln zł	53 633	60 466	76 972	(6 833)	(11,3%)
Zysk z działalności operacyjnej wg LIFO powiększony o amortyzację (EBITDA LIFO) przed opisami aktualizującymi ¹	mln zł	4 851	4 383	2 891	468	10,7%
Zysk z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację (EBITDA)	mln zł	5 011	2 869	648	2 142	74,7%
Zysk/(Strata) netto	mln zł	5 364	1 048	(4 672)	4 316	411,8%
Kapitał własny	mln zł	22 168	17 846	16 302	4 322	24,2%
Aktywa razem	mln zł	43 072	36 981	37 978	6 091	16,5%
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia	osoby	4 786	4 651	4 543	135	2,9%

1) (Utworzenie) / odwrócenie odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych ujęte w 2016, 2015 i 2014 roku wyniosły odpowiednio: (5) mln zł, (7) mln zł i 29 mln zł.

GRUPA UNIPETROL

Unipetrol a.s. jest jednostką dominującą Grupy Unipetrol, która powstała w 1994 roku w wyniku restrukturyzacji czeskiego przemysłu naftowego. W jej skład weszły poza Unipetrol a.s.: Kaucuk, Chemopetrol, Benzina, Ceska Rafinerska, Unipetrol Trade, Spolana, Paramo, Unipetrol Rafinerie. W 2005 roku PKN ORLEN nabył 62,99% akcji spółki Unipetrol a.s.

Głównym przedmiotem działalności Grupy Unipetrol jest przerób ropy naftowej oraz produkcja i dystrybucja produktów rafineryjnych, petrochemicznych i chemicznych.

Podstawowe dane finansowo-operacyjne Grupy Unipetrol (zgodne z ujętymi na potrzeby konsolidacji Grupy ORLEN).

Wyszczególnienie	J.M.	2016	2015	2014	zmiana	zmiana %
1	2	3	4	5	6=(3-4)	7=(3-4)/4
Wolumen sprzedaży	tys. ton	7 321	7 222	6 042	99	1,4%
Przychody ze sprzedaży	mln zł	14 179	16 669	18 873	(2 490)	(14,9%)
Zysk z działalności operacyjnej wg LIFO powiększony o amortyzację (EBITDA LIFO) przed opisami aktualizującymi ¹	mln zł	1 652	1 764	1 230	(112)	(6,3%)
Zysk z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację (EBITDA)	mln zł	1 939	1 615	200	324	20,1%
Zysk/(Strata) netto	mln zł	1 308	1 072	(72)	236	22,0%
Kapitał własny	mln zł	6 794	5 571	4 336	1 223	22,0%
Aktywa razem	mln zł	11 215	8 576	7 437	2 639	30,8%
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia	osoby	4 576	3 831	3 878	744	19,4%

1) (Utworzenie) / odwrócenie odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych ujęte w 2016, 2015 i 2014 roku wyniosły odpowiednio: 300 mln zł, (111) mln zł i (752) mln zł.

GRUPA ORLEN LIETUVA

Spółka AB ORLEN Lietuva jest jednostką dominującą Grupy ORLEN Lietuva i została zarejestrowana w Litewskim Sądzie Rejestrowym w dniu 24 stycznia 1991 roku jako AB Mazeikiu Nafta. W dniu 15 grudnia 2006 roku PKN ORLEN nabył większościowy pakiet akcji spółki od Yukos International UK B.V., a w dniu 29 kwietnia 2009 roku stał się jej jedynym właścicielem poprzez zakup akcji spółki od Rządu Republiki Litewskiej. Od 1 września 2009 roku spółka działa pod firmą AB ORLEN Lietuva.

Głównym przedmiotem działalności AB ORLEN Lietuva jest przerób ropy naftowej, wytwarzanie produktów rafineryjnych oraz sprzedaż hurtowa produktów spółki na rynku lokalnym oraz w eksporcie lądowym i morskim z wykorzystaniem terminala Klaipėdos Nafta.

Podstawowe dane finansowo-operacyjne Grupy ORLEN Lietuva (zgodne z ujętymi na potrzeby konsolidacji Grupy ORLEN).

Wyszczególnienie	J.M.	2016	2015	2014	zmiana	zmiana %
1	2	3	4	5	6=(3-4)	7=(3-4)/4
Wolumen sprzedaży	tys. ton	9 465	8 639	7 737	826	9,6%
Przychody ze sprzedaży	mln zł	14 279	15 578	19 589	(1 299)	(8,3%)
Zysk z działalności operacyjnej wg LIFO powiększony o amortyzację (EBITDA)	mln zł	1 093	1 073	(194)	20	1,9%

LIFO) przed opisami aktualizującymi ¹

Zysk/(Strata) z działalności operacyjnej powiększona o amortyzację (EBITDA)	mln zł	1 006	1 102	(4 365)	(96)	(8,7%)
Zysk/(Strata) netto	mln zł	944	888	(4 575)	56	6,3%
Kapitał własny	mln zł	1 639	1 206	253	433	35,9%
Aktywa razem	mln zł	3 485	2 291	1 918	1 194	52,1%
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia	osoby	1 582	1 569	1 650	13	0,8%

1) (Utworzenie) / odwrócenie odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych ujęte w 2016, 2015 i 2014 roku wyniosły odpowiednio: (10) mln zł, 1 mln zł i (4 181) mln zł.

ANWIL

ANWIL S.A. została utworzona w dniu 15 marca 1993 roku w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w Jednoosobową Spółkę Skarbu Państwa. Kapitał zakładowy spółki na dzień 31 grudnia 2016 roku był w całości objęty przez PKN ORLEN.

Przedmiotem działalności ANWIL S.A. jest produkcja nawozów azotowych, tworzyw sztucznych (polichlorek winylu, granulaty mieszanki i płyty PCW), a także chemikaliów dla przemysłu przetwórczego oraz dla rolnictwa (amoniak, chlor, kwas azotowy, sól wypadowa, soda kaustyczna).

Podstawowe dane finansowo-operacyjne ANWIL (zgodne z ujętymi na potrzeby konsolidacji Grupy ORLEN).

Wyszczególnienie	J.M.	2016	2015	2014	zmiana	zmiana %
1	2	3	4	5	6=(3-4)	7=(3-4)/4
Wolumen sprzedaży	tys. ton	1 650	2 091	1 898	(441)	(21,1%)
Przychody ze sprzedaży	mln zł	2 474	3 385	3 291	(911)	(26,9%)
Zysk z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację (EBITDA) przed opisami aktualizującymi ¹	mln zł	578	571	297	7	1,2%
Zysk z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację (EBITDA)	mln zł	575	564	79	11	2,0%
Zysk netto	mln zł	533	408	2	125	30,6%
Kapitał własny	mln zł	1 234	1 095	863	139	12,7%
Aktywa razem	mln zł	1 594	1 607	1 590	(13)	(0,8%)
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia	osoby	1 244	1 939	2 843	(695)	(35,8%)

1) (Utworzenie) / odwrócenie odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych ujęte w 2016, 2015 i 2014 roku wyniosły odpowiednio: (3) mln zł, (7) mln zł i (218) mln zł.

Odpis z roku 2014 w wysokości (154) mln zł został odwrócony w ramach procedur konsolidacyjnych w związku z klasyfikacją aktywów ANWIL na poziomie Grupy ORLEN do segmentu petrochemia i prowadzenie testów w ramach tego segmentu.

ORLEN DEUTSCHLAND

Spółka ORLEN Deutschland powstała w efekcie zakupu przez PKN ORLEN od Deutsche BP AG sieci stacji paliw w północnych i wschodnich Niemczech w grudniu 2002 roku. Kapitał zakładowy spółki na dzień 31 grudnia 2016 roku był w całości objęty przez PKN ORLEN.

Spółka ORLEN Deutschland prowadzi głównie sprzedaż detaliczną paliw na terenie Niemiec oraz sprzedaż średnich destylatów w formule hurtowej.

Podstawowe dane finansowo-operacyjne ORLEN Deutschland.

Wyszczególnienie	J.M.	2016	2015	2014	zmiana	zmiana %
1	2	3	4	5	6=(3-4)	7=(3-4)/4
Wolumen sprzedaży	tys. ton	2 640	2 603	2 621	37	1,4%
Przychody ze sprzedaży	mln zł	13 704	13 924	15 965	(220)	(1,6%)
Zysk z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację (EBITDA)	mln zł	294	236	230	58	24,6%
Zysk netto	mln zł	129	95	91	34	35,8%
Kapitał własny	mln zł	518	467	458	51	10,9%
Aktywa razem	mln zł	1 622	1 423	1 567	199	14,0%
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia	osoby	146	140	143	6	4,3%

GRUPA ORLEN UPSTREAM

Spółka ORLEN Upstream sp. z o.o. jest jednostką dominującą Grupy Upstream. Kapitał zakładowy spółki na dzień 31 grudnia 2016 roku był w całości objęty przez PKN ORLEN.

Przedmiotem działalności spółki jest: poszukiwanie i rozpoznanie złóż węglowodorów, prowadzenie wydobycia ropy naftowej i gazu ziemnego.

Podstawowe dane finansowo-operacyjne Grupy ORLEN Upstream (zgodne z ujętymi na potrzeby konsolidacji Grupy ORLEN).

Wyszczególnienie	J.M.	2016	2015	2014	zmiana	zmiana %
1	2	3	4	5	6=(3-4)	7=(3-4)/4
Wolumen sprzedaży	tys. ton	558	310	258	248	80,0%
Przychody ze sprzedaży	mln zł	460	253	340	207	81,8%
Zysk z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację (EBITDA) przed opisami aktualizującymi ¹	mln zł	270	79	191	191	241,8%
Zysk z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację (EBITDA)	mln zł	197	(773)	(131)	970	-
Strata netto	mln zł	(189)	(802)	(139)	613	76,4%
Kapitał własny	mln zł	2 768	2 577	1 855	191	7,4%
Aktywa razem	mln zł	3 946	3 745	2 549	201	5,4%
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia	osoby	146	126	112	20	15,9%

1) Utworzenie) / odwrócenie odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych ujęte w 2016, 2015 i 2014 roku wyniosły odpowiednio: (73) mln zł, (852) mln zł i (322) mln zł

XI OCENA WYKORZYSTANIA MAJĄTKU TRWAŁEGO W DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI.

1. Nieruchomości niewykorzystywane w bieżącej działalności PKN ORLEN S.A. w 2016 r.

Według stanu na dzień 01.01.2016 r. Spółka PKN ORLEN S.A. posiadała 311 nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży/wydzierżawienia o łącznej wartości księgowej netto 251 mln zł.

W 2016 r. sprzedano: 22 nieruchomości o wartości księgowej 8,7 mln zł za cenę: 18,64 mln zł netto. Dodatkowo w wyniku wydanych decyzji administracyjnych o zezwoleniu na realizację inwestycji

drogowych Spółka utraciła tytuł prawny (wywłaszczenie) do 8 nieruchomości o wartości księgowej 6,26 mln zł, wartość otrzymanego odszkodowania 15,58 mln zł netto.

Dodatkowo nieruchomości, lub ich części, które nie są bezpośrednio wykorzystywane w bieżącej działalności Spółki mogą stanowić przedmiot dzierżawy lub najmu. Na koniec 2016 r. były zawarte 64 umowy na łączną wartość rocznego czynszu dzierżawnego netto: 2,5 mln zł. Umowy te dotyczą nieruchomości o łącznej wartości księgowej netto około 103 mln zł.

- 2. Istotne składniki pozostałych aktywów trwałych, w tym między innymi maszyny i urządzenia, niewykorzystywane w bieżącej działalności i których wykorzystanie w przyszłości nie jest planowane, w aspekcie możliwości zbycia lub likwidacji, dzierżawy lub wynajmu.**

W PKN ORLEN nie zidentyfikowano istotnych zbędnych składników majątkowych (poza nieruchomościami wskazanymi powyżej), w tym maszyn i urządzeń, które nie są obecnie wykorzystywane w bieżącej działalności.

XII SAMOOCENA PRACY RADY NADZORCZEJ PKN ORLEN S.A.

Skład osobowy oraz zróżnicowanie kompetencji członków Rady Nadzorczej gwarantuje skuteczny nadzór nad wszystkimi obszarami działalności PKN ORLEN S.A. W składzie Rady Nadzorczej obecnej kadencji wzmocnione zostały kompetencje prawnicze poprzez dobór aktywnie praktykujących prawników, ekonomistów oraz doświadczonych menedżerów. Bogate i zróżnicowane doświadczenie zawodowe członków Rady umożliwia wszechstronne spojrzenie i ocenę faktów gospodarczych oraz zamierzeń biznesowych Zarządu. Spełniony został parytet członków niezależnych w liczbie trzech, jak i zróżnicowanie składu Rady pod względem udziału w niej kobiet i mężczyzn oraz wieku.

Rok 2016 był czasem niezwykle aktywnej i wytężonej pracy Rady Nadzorczej, a to z uwagi na wzmocniony nadzór w zakresie realizacji strategii Spółki, szczególnie w obszarze znajdującego się pod presją cenową sektora wydobywczego, oraz kluczowych inwestycji energetycznych w Płocku i Włocławku, jak również nowo rozpoczętej inwestycji Metatezy. Rada nadzorowała m.in. dotrzymanie deklarowanych terminów rozpoczęcia lub realizacji tych inwestycji. Powyższe wynikało m.in. z konieczności oceny i przygotowania się do akceptacji Strategii Spółki na lata 2017-2021, w sytuacji panującej zmienności i nieprzewidywalności w sektorze naftowym na świecie.

Wybór audytora w konkurencyjnym i transparentnym postępowaniu, zgodnie z nowymi wymogami prawnymi wynikającymi z Rozporządzenia 537/2014 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 kwietnia 2014 roku w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego oraz wytycznymi przygotowanymi dla spółek z udziałem Skarbu Państwa przez Ministra Energii wymagał od Rady Nadzorczej ustalenia zasad i przeprowadzenia postępowania zakupowego, które dzięki zdyscyplinowaniu i dużemu operacyjnemu nakładowi pracy Rady Nadzorczej zostało rozstrzygnięte w czasie umożliwiającym płynne przekazanie zadań między audytorami.

Rada Nadzorcza poza posiedzeniami obradowała głównie na komitetach, jednak z uwagi na konieczność dobrego przygotowania i analizy materiałów pod obrady komitetów i samej Rady, oraz terminowego podejmowania decyzji, pracowała również z Zarządem w trybie warsztatowym.

Ponadto trzech Członków Rady zostało delegowanych do indywidualnego sprawowania nadzoru w zakresie wypełniania przez Spółkę obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania ładu korporacyjnego określonych w Regulaminie Giełdy Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie („GPW”) oraz przepisach dotyczących informacji bieżących i okresowych.

Rada Nadzorcza aktywnie reagowała na oczekiwania głównego akcjonariusza objęcia nadzorem poszczególnych segmentów działalności lub rodzaju spraw. Zlecała również w tym zakresie kontrole wewnętrzne.

Na bieżąco współpracowała z Audytorem, obecnym na każdym posiedzeniu Komitetu Audytowego. Członkowie Rady dokładali starań, aby być obecnym na posiedzeniach komitetów, nawet tych, których nie są członkami, co usprawniło proces decyzyjny i procedowanie spraw na posiedzeniach Rady Nadzorczej.

Zarząd współpracował z Radą Nadzorczą wzorowo przekazując niezbędne informacje i przygotowując materiały oraz elastycznie dopasowując się do oczekiwań Rady w zakresie spotkań warsztatowych poza posiedzeniami.

Członkowie Rady aktywnie uczestniczą w seminariach oraz konferencjach poświęconych corporate governance celem aktualizacji i poszerzenia wiedzy o zmieniających się uwarunkowaniach prawnych działalności rad nadzorczych w Polsce i poza jej granicami.

Ponadto aktywnie uczestniczą w życiu Spółki oraz organizowanych i sponsorowanych wydarzeniach budując pozytywny wizerunek Spółki na zewnątrz, w uzgodnieniu z Zarządem.

Zaangażowanie czasowe oraz merytoryczne członków Rady w sprawy Spółki znacząco przekracza rynkowe standardy w tym zakresie.

Warszawa, 16 maja 2017 r.

Angelina Sarota
Przewodnicząca Rady Nadzorczej
PKN ORLEN S.A.